

Αγία και Μεγάλη Παρασκευή.

Συναξάρι Τριωδίου.

Μεγάλη εβδομάδα, Τριώδιο.

Την αγία και μεγάλη Παρασκευή επιτελούμε τα άγια και σωτήρια και φρικτά πάθη του Κυρίου και Θεού και Σωτήρα μας Ιησού Χριστού, όσα για χάρη μας με τη θέλησή του καταδέχτηκε, δηλαδή τα φτυσίματα, τα χτυπήματα, τα χαστούκια, τις ύβρεις, τα γέλια, την πορφυρή χλαμύδα, το καλάμι, τον σπόγγο, το ξύδι, τα καρφιά, τη λόγχη, και προπάντων τον σταυρό και τον θάνατο· επίσης, τη σωτήρια ομολογία επάνω στον σταυρό του καλόγνωμου ληστή που σταυρώθηκε μαζί του.

Αφού ο Κύριός μας παραδόθηκε από τον φίλο και μαθητή του για τριάντα αργύρια, πρώτα οδηγήθηκε στον Άννα τον αρχιερέα, και αυτός τον έστειλε στον Καϊάφα. Εκεί τον έφτυσαν, τον χτυπούσαν στο κεφάλι, τον κορόιδευαν και τον περιγέλασαν λέγοντάς του: «Προφήτεψέ μας, Χριστέ, ποιος είναι που σε χτύπησε;»

Εκεί ήρθαν και ψευδομάρτυρες που τον κατηγορούσαν ότι είπε: «Γκρεμίστε αυτόν τον ναό και εγώ σε τρεις μέρες θα τον ξαναχτίσω» και ότι είπε τον εαυτό του Υιό τού Θεού, οπότε και ο αρχιερέας, μη υποφέροντας τάχα την βλασφημία, έσχισε τον χιτώνα του.

Όταν ξημέρωσε, τον πήγαν στον Πιλάτο στο πραιτώριο, δηλαδή στο δικαστήριο, οι ίδιοι όμως δεν μπήκαν, για να μη μολυνθούν, αλλά να φάνε το Πάσχα καθαροί. Βγήκε λοιπόν ο Πιλάτος και τους ρώτησε τι τον κατηγορούν.

Και επειδή δεν βρήκε κάτι ουσιαστικό ως κατηγορία, έστειλε τον Χριστό στον Ηρώδη, ο οποίος τον έστειλε πάλι στον Πιλάτο. Αυτός είπε στους Ιουδαίους: «Πάρτε τον εσείς και σταυρώστε τον, αφού τον δικάσετε σύμφωνα με τον νόμο σας».

Εκείνοι απάντησαν: «Σ' εμάς δεν επιτρέπεται να θανατώσουμε κανέναν», παρακινώντας τον Πιλάτο να τον σταυρώσει. Ο Πιλάτος ρώτησε τον Χριστό, αν είναι βασιλιάς των Ιουδαίων, και αυτός ομολόγησε ότι είναι, αλλά αιώνιος, λέγοντας «δεν είναι από αυτόν τον κόσμο η δική μου βασιλεία».

Ο Πιλάτος όμως, θέλοντας να τον αφήσει ελεύθερο, τους είπε ότι δεν βρίσκει σ' αυτόν καμία βάσιμη κατηγορία· έπειτα τους πρότεινε το έθιμο να ελευθερώνεται ένας φυλακισμένος κάθε Πάσχα. Αυτοί όμως προτίμησαν τον Βαραββά αντί για τον Χριστό.

Ο Πιλάτος τότε, για νά κάνει χάρη στους Ιουδαίους, μαστίγωσε τον Ιησού και τον παρουσίασε έξω ντυμένο με κόκκινη χλαμύδα, με στεφάνι από αγκάθια στο κεφάλι και με καλάμι στο δεξί του χέρι, ενώ οι στρατιώτες τον κορόιδευαν λέγοντας: «Χαίρε, βασιλιά των Ιουδαίων».

Έπειτα, δείχνοντας πάλι εύνοια για τον Ιησού, είπε: «Κανένα λόγο καταδίκης σε θάνατο δεν του βρίσκω». Αυτοί απάντησαν: «Εμείς όμως θα τον τιμωρήσουμε, γιατί ονομάζει τον εαυτό του Υιό του Θεού».

Όσο λέγονταν όλα αυτά, ο Ιησούς σιωπούσε.

Ο όχλος φώναζε: «Σταύρωσέ τον, σταύρωσέ τον», θέλοντας να θανατωθεί με ατιμωτικό θάνατο, έτσι ώστε να εξαλειφθεί η αγαθή μνήμη του.

Ο Πιλάτος, σαν να τους ντρόπιαζε, είπε: «Τον βασιλιά σας να σταυρώσω;» Και αυτοί αποκρίθηκαν: «Δεν έχουμε άλλον βασιλιά εκτός από τον Καίσαρα».

Καθώς δηλαδή δεν κατάφεραν τίποτε με την κατηγορία της βλασφημίας, τον κατηγόρησαν ως εχθρό του Καίσαρα, για να μπορέσουν έτσι να καταφέρουν τη μανία τους. Διότι είπαν: «Όποιος κάνει τον εαυτό του βασιλιά, είναι εχθρός του Καίσαρα».

Ο Πιλάτος τότε ένιψε τα χέρια του, για να δείξει τάχα ότι είναι αθώος από το αίμα Εκείνου. Οι Ιουδαίοι όμως φώναζαν: «Το αίμα του ας πέσει

επάνω μας και επάνω στα παιδιά μας. Αν τον αφήσεις ελεύθερο, δεν είσαι φίλος του Καίσαρα».

Αυτό φόβισε τον Πιλάτο και, ενώ ήταν βέβαιος για την αθωότητα του Ιησού, τον καταδίκασε σε σταύρωση και ελευθέρωσε τον Βαραββά.

Όταν το είδε αυτό ο Ιούδας, έριξε τα αργύρια και πήγε και κρεμάστηκε σ' ένα δέντρο. Στη συνέχεια πρήστηκε πάρα πολύ και έσκασε.

Στο μεταξύ οι στρατιώτες, αφού περιέπαιξαν τον Χριστό χτυπώντας τον στο κεφάλι με το καλάμι, του φόρτωσαν τον σταυρό, έπειτα όμως αγγάρεψαν τον Σίμωνα τον Κυρηναίο να κουβαλήσει τον σταυρό. Και όταν έφτασαν στον τόπο του Κρανίου, τον σταύρωσαν εκεί.

Και για να θεωρηθεί και αυτός ως κακούργος, σταύρωσαν μαζί του και δύο ληστές, έναν από τα δεξιά και άλλον από τα αριστερά.

Ύστερα οι στρατιώτες, για να τον εξευτελίσουν, μοιράστηκαν τα ενδύματά του, ενώ τον χιτώνα του, που ήταν υφαντός χωρίς ραφές, τον έβαλαν σε κλήρο.

Και όχι μόνο αυτά, αλλά και πάνω στον σταυρό τον μυκτήριζαν λέγοντας: «Α, εσύ που θα γκρέμιζες τον ναό και σε τρεις μέρες θα τον ξανάχιζες! Σώσε τον εαυτό σου», και: «Άλλους έσωσε, τον εαυτό του δεν μπορεί να σώσει. Αν είναι πράγματι ο βασιλιάς του Ισραήλ, ας κατέβει τώρα από τον σταυρό και θα πιστέψουμε σ' αυτόν».

Αν όμως αυτό το έλεγαν ειλικρινά, έπρεπε αδίστακτα να πιστέψουν σ' αυτόν. Γιατί όχι μόνο τού Ισραήλ βασιλιάς φανερωνόταν, αλλά και όλου του κόσμου. Τι σήμαινε δηλαδή το ότι ο ήλιος σκοτίστηκε επί τρεις ώρες, και μάλιστα μεσημέρι, ώστε να γίνει το πάθος του Χριστού ολοφάνερο σε όλους;

Τι σήμαινε, επίσης, ο σεισμός της γης, οι πέτρες που σχίστηκαν ελέγχοντας την σκληρότητα των Ιουδαίων, η ανάσταση πολλών νεκρών και το καταπέτασμα του ναού που σχίστηκε στα δύο, σαν να θύμωσε ο ναός, γιατί έπασχε Εκείνος που δοξαζόταν μέσα σ' αυτόν, και αποκάλυψε εκείνα, που έως τότε ήταν αθέατα στους πολλούς;

Ο Χριστός λοιπόν σταυρώθηκε την τρίτη ώρα (εννέα το πρωί), όπως λέει ο θείος Μάρκος (15:25), και από την έκτη ώρα μέχρι την ενάτη (12-3 μ.μ.) έγινε σκοτάδι. Όλα αυτά τα παράδοξα καθώς τα είδε ο Λογγίνος ο εκατόνταρχος, και μάλιστα τον σκοτισμό του ήλιου, φώναξε με δυνατή φωνή: «Αληθινά, αυτός ο άνθρωπος ήταν Υιός του Θεού».

Ο ένας από τους δύο ληστές ύβριζε τον Ιησού. Ο άλλος όμως τον εμπόδιζε και τον επιτιμούσε σφοδρά, και τον Χριστό τον ομολόγησε Υιό

του Θεού. Ο δε Σωτήρας, ανταμείβοντας την πίστη του, του υποσχέθηκε ότι θα τον πάρει μαζί του στον παράδεισο.

Κοντά σε όλες τις ύβρεις ο Πιλάτος του έβαλε και επιγραφή που έγραφε «Ο βασιλιάς των Ιουδαίων». Οι Ιουδαίοι του έλεγαν να μη γράφει ότι είναι έτσι, αλλά ότι εκείνος είπε έτσι. Ο Πιλάτος όμως αποκρίθηκε: «Ότι έγραψα, έγραψα».

Μετά απ' αυτά, όταν ο Σωτήρας είπε «Διψώ», ανακάτεψαν ένα πικρότατο χόρτο, τον ύσσωπο, με ξύδι, και του έδωσαν· και αφού είπε «Τετέλεσται», έκλινε την κεφαλή και παρέδωσε το πνεύμα.

Καθώς όλοι έφυγαν, δίπλα στον σταυρό στέκονταν η Μητέρα του, η αδελφή της η Μαρία του Κλωπά και ο Ιωάννης, ο αγαπημένος του μαθητής.

Μετά απ' αυτά οι αχάριστοι Ιουδαίοι, επειδή δεν ήθελαν να μείνουν τα σώματα πάνω στον σταυρό, γιατί άρχιζε η μεγάλη ημέρα του Πάσχα, ζήτησαν από τον Πιλάτο να συντρίψουν τα σκέλη των καταδίκων για να πεθάνουν πιο γρήγορα. Και έτσι των δύο ληστών σύντριψαν τα σκέλη, γιατί ζούσαν ακόμη· όταν όμως πήγαν στον Ιησού, τον είδαν πλέον νεκρό και δεν τα σύντριψαν. Αλλά ένας στρατιώτης, για να κάνει χάρη στους αχάριστους, ύψωσε το δόρυ και έπληξε τον Χριστό στη δεξιά πλευρά, και αμέσως βγήκε αίμα και νερό.

Το αίμα συμβόλιζε τη μετάληψη των θείων αγιασμάτων και το νερό το βάπτισμα. Πραγματικά, αυτή η δίκρουνη πηγή συγκροτεί το χριστιανικό μας μυστήριο.

Αυτά τα είδε ο Ιωάννης και τα μαρτύρησε, και η μαρτυρία του είναι αληθινή, διότι ήταν παρών σε όλα και γράφει ως αυτόπτης.

Αφού αυτά έγιναν έτσι κατά υπερφυσικό τρόπο και ήταν πλέον απόγευμα, ο Ιωσήφ που καταγόταν από την Αριμαθαία, μαθητής από την αρχή, που κρυβόταν όπως και οι άλλοι, βγήκε και πήγε με τόλμη στον Πιλάτο και ζήτησε το σώμα του Ιησού. Και αφού πήρε την άδεια, το κατέβασε από τον σταυρό με κάθε ευλάβεια.

Μόλις νύχτωσε ήρθε και ο Νικόδημος φέρνοντας κάποιο μίγμα σμύρνας και αλόης, τύλιξαν το σώμα με σεντόνι, όπως συνήθιζαν οι Ιουδαίοι, και το ενταφίασαν σε κοντινό μνημείο, που είχε λαξεύσει στον βράχο για τον εαυτό του ο Ιωσήφ, στο οποίο κανείς άλλος προηγουμένως δεν είχε ταφεί, για να μην μπορούν να λένε αργότερα ότι άλλος αναστήθηκε και όχι ο Χριστός.

Ο ευαγγελιστής Ιωάννης μάλιστα ανέφερε το μίγμα της σμύρνας και της αλόης (Ιω. 19:39), που είναι ουσίες κολλητικές, ώστε όταν δουν στον τάφο μόνο το σεντόνι και το σουδάριο (μαντήλι), να μη νομίσουν ότι τον έκλεψαν οι μαθητές του.

Διότι πώς θα ήταν αυτό δυνατό, καθώς δεν θα είχαν τόσο χρόνο να τα αποσπούν έτσι κολλημένα στο σώμα;

Όλα λοιπόν αυτά, που έγιναν παράδοξα κατά την Παρασκευή, θέσπισαν οι θεοφόροι πατέρες να τα μνημονεύουμε με κατάνυξη και συντριβή καρδιάς.

Πρέπει να γνωρίζουμε και τα εξής:

Ο Κύριος σταυρώθηκε την έκτη ημέρα της εβδομάδας, δηλαδή την Παρασκευή, γιατί και ο Αδάμ, ο πρώτος άνθρωπος, στην αρχή της δημιουργίας πλάστηκε την έκτη ημέρα.

Και βρισκόταν επάνω στον σταυρό την έκτη ώρα της ημέρας, γιατί τέτοια ώρα, όπως λένε, και ο Αδάμ άπλωσε τα χέρια και πήρε από το απαγορευμένο δέντρο και πέθανε. Έπρεπε λοιπόν, αυτός που συντρίφθηκε αυτή την ώρα, την ίδια ώρα να αναπλασθεί.

Και ήταν μέσα σε κήπο, γιατί και ο Αδάμ ήταν μέσα στον παράδεισο (που σημαίνει κήπος).

Η πικρή γεύση του Χριστού εικόνιζε τη γεύση του καρπού.

Ο σταυρός το δέντρο του Παραδείσου.

Η λογχοσμένη πλευρά εικόνιζε την πλευρά του Αδάμ, από την οποία προήλθε η Εύα, από την οποία προήλθε η παράβαση.

Το από την πλευρά νερό είναι εικόνα του βαπτίσματος.

Το αίμα και το καλάμι σήμαιναν ότι ο Χριστός μάς χάρισε την αρχαία πατρίδα υπογράφοντας, ως βασιλιάς, με κόκκινα γράμματα.

Λέγεται ακόμη ότι το κρανίο του Αδάμ κείτονταν στο σημείο εκείνο που σταυρώθηκε ο Χριστός, η κεφαλή όλων· βαπτίστηκε λοιπόν από το αίμα του Χριστού που χύθηκε πάνω του.

Κρανίου δε τόπος λέγεται, γιατί κατά τον κατακλυσμό ξεχώθηκε από τη γη η κεφαλή του Αδάμ και φαινόταν μόνο σαν ένα κόκκαλο γυμνό. Γι' αυτό ο Σολομών, από σεβασμό προς τον προπάτορα, πρόσταξε τον λαό και σκέπασε τον τόπο με πολλές πέτρες.

Επιπλέον, κάποιοι έγκριτοι άγιοι λένε ότι γνώριζαν από την παράδοση ότι και ο ίδιος ο Αδάμ είχε ταφεί εκεί από άγγελο.

Όπου λοιπόν βρισκόταν το πτώμα, εκεί πήγε και ο αετός Χριστός, ο αιώνιος βασιλιάς, ο νέος Αδάμ, ώστε τον παλαιό Αδάμ, που έπεσε εξαιτίας του ξύλου, να τον θεραπεύσει με το ξύλο του σταυρού.

Με την υπερφυή και πανάπειρη ευσπλαχνία σου προς εμάς, Χριστέ, ο Θεός, ελέησέ μας. Αμήν.

Διασκευή για την Κ.Ο. του κειμένου του Τριωδίου.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>